

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԲԱՐՁՐ. ՏԷՐ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ԱՐՔ. ՆԱՃԱՐԵԱՆԷՆ

Միրելի Աւստրալահայ Համայնքի Զուակներ,

Ի հետեւումն նախորդ հաղորդագրութեանս, այսու գրութեամբ յաւելեալ բացատրութիւն կու տամ Բարեւ Թիվիին տուած հարցազրոյցիս մէջ կատարած նշումներուն մասին:

31 Մայիս 2020ի Նիւ Ճըրզիի Հայկական Ժամին տրուած հարցազրոյցին, զոր վարեց Վարդան Ապոս, հիմնական նիւթն էր Պսակաձեւ Ժահրի ունեցած ազդեցութիւնը Հայ եկեղեցւոյ եւ Աւստրալահայ համայնքին վրայ:

Բոլոր անոնք, որոնք դիտեցին հարցազրոյցը իր ամբողջութեան մէջ, պիտի յիշեն որ առաջին մասը, Անգլերէնով, առնչուած էր Նիւ Սաութ Ուելլզի նահանգին եւ անոր ձեռքբերումներուն Պսակաձեւ Ժահրին դէմ մղուած պայքարին մէջ, նահանգապետուհի Գլատիս Պերէճիքլեանի նուիրեալ եւ անխոնջ աշխատանքին ընդմէջէն: Նաեւ, որպէս Հայրապետական Պատուիրակ Հնդկաստանի եւ Ծայրագոյն Արեւելքի, ընդհանուր բացատրութիւն մը տուի շրջանին մէջ Հայ եկեղեցւոյ առաքելութեան մասին:

Հարցազրոյցին երկրորդ մասը, Հայերէնով, կ'անդրադառնար Աւստրալիոյ մէջ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ առաքելութեան, ընդհանուր տեղեկութիւն տալով համայնքի պատմութեան, ձեռքբերումներուն, այժմու կարգավիճակին եւ ապագային մասին:

Հարցազրոյցի այս մասին մէջ էր , ուր ըսի **“Այն Հայերը որ չեն կրցած երթալ Ամերիկա, Գանատա եւ Եւրոպա՝ Աւստրալիա եկած են”:**

Կը ներէք որ, դժբախտաբար, այս բառերը այն տպաւորութիւնը թողուցին թէ ես քննադատական արտայայտութիւն ունեցած եմ առաջին նորաբնակ ռահվիրաներուն հանդէպ եւ ստորագնահատած անոնց յիշատակը:

Ոչինչ կրնար իրականութենէն այսքան հեռու ըլլալ:

Ես բացառապէս բարձր կը գնահատեմ եւ մեծ յարգանք կը տածեմ Աւստրալահայ ռահվիրաներուն, արդարեւ, Բարեւ Թիվիի հարցազրոյցիս եզրափակիչ խօսքս էր՝ **«Ես բախտաւոր եմ որ հին սերունդի ներկայացուցիչները կը վայելեմ»:**

Նշումիս նպատակը անարգել չէր նորաբնակ Հայ գաղթողները, որոնք Աւստրալիա՛ն ընտրեցին, ոչ ալ նպատակս էր Աւստրալիան նսեմացնել: Տեղեակ եմ որ գաղթողներուն մէջ կային շատ մը բարձրագոյն ուսման տէր անձեր եւ աւելի կարեւոր՝ անոնք մղումը ունէին նոր կեանք սկսելու իրենց եւ իրենց զուակներուն համար:

Լաւ կ'ըմբռնեմ նաեւ թէ շատ Հայեր կային, որոնք Աւստրալիան ընտրեցին իրենց միակ մեկնավայրը:

Յամենայն դեպս, իրողութիւն է որ պարագաներու բերումով, շատ մը Հայերու համար Աւստրալիան առաջին նախընտրութիւնը չէր, շատ հաւանաբար ո՛չ իրենց յատկութեանց պատճառով այլ սահմանուած չափերու (quota) կամ գաղթի տարբեր կանոններու պատճառով:

Աւստրալիա որպէս Առաջնորդ ժամանած օրէս ի վեր, յաւելեալ լուսաբանուեցայ գաղթողներու ծագումին եւ անոնց բնակեցման մասին:

Փաստօրէն, Աւստրալիա հասած Հայերու վաւերագրական պատմութեան մասին կը վկայէ Պարոն Ճէյմս Քըրքլանտ պատմական արժէք ներկայացնող «Armenian Migration Settlement and Adjustment in Australia with special reference to Armenians in Sydney» գիրքին մէջ հրատարակուած 1980 թուականին Australian National Universityի համար:

Պարոն Քըրքլանտի գիրքը կը հաստատէ, թէ 1960ական թուականներուն Աւստրալիան, գաղթողներ ընդունելու իր քաղաքականութիւնը ի գործ դնելով, հնարաւորութիւն ստեղծեց շատերուն, որոնք կա՛մ չէին ուզած սպասել վերոնշեալ երկիրներուն quotaներուն կա՛մ անոնց վիզաները մերժուած էին այդ երկիրներէն, գաղթել Աւստրալիա:

Յատկանիշներն ու ուսումնական մակարդակը Աւստրալիա եկողներուն, յաճախ միանման էին անոնց, որոնք գաղթեցին Միացեալ Թագաւորութիւն, ԱՄՆ, Գանատա կամ Պրագիլ: Ա՛յս նաեւ հաստատուած է Պրն Քըրքլանտի կողմէ:

Երկրորդը նշումներէս, որ դարձեալ քննադատուած է «**Դժբախտաբար շատ զարգացած սերունդ մը չէ եկած այստեղ**» արտայայտութիւնն է:

Կը ցաւիմ բառերուն ընկալման եւ մեր համայնքին մօտ թողած տպաւորութեան համար:

Կ'ընդունիմ որ կրնայի այլ բառեր ընտրել կամ աւելի մանրամասն բացատրութիւն տալ այն բանին մասին գոր կ'ուզէի հաղորդել:

Փաստօրէն, շատ մը նորաբնակ Հայեր, որոնք համլսարանական վկայականներու տէր չէին, բարձրորակ արհեստաւոր-վարպետներ, վաճառականներ եւ տաղանդաւոր արհեստաւորներ էին, որոնք մասնակից դարձան Աւստրալիոյ ճարտարարուեստի եւ տնտեսութեան զարգացման գործընթացին եւ հասան բարձր դիրքերու:

Թերեւս պէտք էր որ յաւելեալ շեշտ դնէի թէ այս համեստ սկիզբէն է որ այժմ ունինք այսպիսի ուժեղ, փայլուն եւ բազմազան բնագաւառներու մէջ գործող Աւստրալահայ համայնք, իր եկեղեցիներով, դպրոցներով, մարզական, մշակութային, բարեսիրական եւ քաղաքական կազմակերպութիւններով եւ ամբողջական ծառայութիւն մատուցող հանգստեան տունով:

Ես երանեալ եմ եւ պատուուած, որ առիթը տրուած է ինձի մաս կազմելու եւ ծառայելու Աւստրալիահայ համայնքին:

Շատ ցաւալի է որ կարգ մը լրատուական կազմակերպութիւններ առիթ չընծայեցին որ յստակացնէի իմ հաստատումներս նախքան առցանց կարծիքներու եւ քննադատական յօդուածներու հրապարակումը:

Եթէ ինձի հետ ուղիղ կապ պահուած ըլլար, վերը նշուած զգացումներս արտայայտած կ'ըլլայի եւ հաւանաբար համայնքային ցասումն ու ժխտական մեկնաբանութիւնները իմ ու մեր սիրելի եկեղեցւոյ հասցէներուն կը շրջանցուէին:

Բոլոր անոնք որոնք զիս գիտեն՝ կը ճանչնան իմ հոգատարութիւնս եւ ունեցած սէրս մեր համայնքին նկատմամբ: Անոնք գիտեն որ մեր Թեմական, եկեղեցական եւ ծխական խորհուրդներուն հետ միասին ես անխոնջ կ'աշխատիմ համայնքին մէջ միասնականութիւն եւ միաբանութիւն ստեղծելու, հիմնուած Քրիստոնէական արժէքներու վրայ:

Շատ բան կայ կատարելի ապահովելու համար որ այդ առաջին ռահվիրաներուն թափած ճիգը ի գուր չէր: Հրամայական է որ բոլորս միասնական աշխատանք տանինք եւ իրարու զօրակից կանգնինք, ապահով ըլլալու համար, որ մեր եկեղեցիները, դպրոցները, ընկերային, մարզական, քաղաքական եւ բարեսիրական կազմակերպութիւնները կը շարունակեն ըլլալ հոգեւոր եւ մշակութային բնական խարիսխը մեր ապագայ Հայ սերունդներուն, այս ազատ եւ ժողովրդավար երկրին մէջ, ուր մշակութային բազմազանութիւնը արժեւորուած է:

Հայ եկեղեցւոյ դռները բաց են բոլորին: Ձե՛ր եկեղեցին է եւ մենք, հոգեւորականներս, անոր ծառաներն ենք: Ձեր անձնական ուղղակի մասնակցութեան եւ զօրակցութեան շնորհիւ պիտի ապահովուի անոր գոյատեւումը ի սպաս համայնքին: Իմ անմար յոյսն ու շարունակական աղօթքն է որ մեր համայնքը ուռճանայ եւ մեր զաւակներուն հոգիները իրարու նկատմամբ լեցուին սիրով յօգուտ մեր ազգային եւ եկեղեցական կազմակերպութեանց:

17 Յունիս 2020